

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๑๔

บทบรรณาธิการ

คำถาม ความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องในท้องที่หลายแห่ง พนักงานสอบสวนท้องที่ใดเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวน

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๑๒๐๑/๒๕๕๕ แม้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ถูกจับกุมในท้องที่สถานีตำรวจภูธรพระประแดง แต่ก่อนหน้านั้นจำเลยที่ ๑ ถูกจับกุมพร้อมเมทแอมเฟตามีนของกลางจำนวนหนึ่งในท้องที่สถานีตำรวจภูธรพระสมุทรเจดีย์ ซึ่งจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ อยู่ ณ บริเวณที่เกิดเหตุในท้องที่ดังกล่าวและมีพฤติการณ์ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ ด้วย แต่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ชั้ปรอทที่มีเมทแอมเฟตามีนของกลางอีกจำนวนหนึ่งหลบหนีไปและถูกจับกุมในท้องที่สถานีตำรวจภูธรพระประแดง ย่อมถือว่าเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องในท้องที่ทั้งสองแห่ง พนักงานสอบสวนท้องที่ใดท้องที่หนึ่งในสองแห่งนั้นย่อมมีอำนาจสอบสวนได้ และเมื่อจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นคู่คดีกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นตัวการและถูกจับกุมได้ก่อนแล้ว พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรพระสมุทรเจดีย์ย่อมเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙ และพนักงานอัยการย่อมมีอำนาจฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐

คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษฐานลักทรัพย์ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีโจทก์มีมูลในความผิดฐานลักยอก ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๑๓๒๔๖/๒๕๕๕ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษฐานลักทรัพย์ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว ฟังว่าจำเลยเอาทรัพย์สินของโจทก์ขณะที่อยู่ในความครอบครองของตนไป โดยทุจริตจึงมีมูลความผิดฐานลักยอก แม้เป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ได้กล่าวในฟ้อง แต่ข้อแตกต่างระหว่างการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์กับฐานลักยอกทรัพย์นั้นเป็นเพียงรายละเอียดซึ่งตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสาม ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงฯ มาตรา ๔ มิให้ถือว่าต่างกันสาระสำคัญ ทั้งมิให้ถือว่าข้อที่พิจารณาได้ความนั้นเป็นเรื่องเกินคำขอหรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ การที่ศาลชั้นต้นเห็นว่าคดีโจทก์มีมูลในความผิดฐานลักยอกจึงชอบแล้ว

ศาลชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์ทราบเรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดแล้วฟ้องคดีเกินกว่าสามเดือน ความผิดฐานลักยอกจึงขาดอายุความ โจทก์อุทธรณ์ว่า โจทก์รู้ถึงการกระทำความผิดและตัวผู้กระทำความผิดในวันที่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้แทนเฉพาะคดีของโจทก์ เมื่อผู้แทนเฉพาะคดียื่นฟ้องจำเลยในวันดังกล่าว คดีจึงไม่ขาดอายุความ ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวศาลอุทธรณ์จำต้องย้อนไปวินิจฉัยว่า โจทก์รู้ถึงการกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดเมื่อใดจึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่ข้อกฎหมายที่โจทก์อ้าง เมื่อคดีของโจทก์ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงฯ มาตรา ๒๒ ที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของโจทก์ในความผิดฐานลักยอกจึงเป็นการไม่ชอบ

คำถาม การค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้น หากเจ้าของบ้านเป็นผู้พาเจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นบ้านที่เกิดเหตุด้วยตนเอง เป็นการค้นที่ชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๔๗๗/๒๕๕๕ จำเลยยินยอมให้เจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นโดยจำเลยเป็นผู้พาเจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจค้นบ้านที่เกิดเหตุด้วยตนเอง แสดงว่าการค้นได้กระทำไปโดยอาศัยอำนาจความยินยอมของจำเลยซึ่งเป็นเจ้าของบ้านที่เกิดเหตุ เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจได้ข่มขู่หรือหลอกลวงให้จำเลยให้ความยินยอมในการค้นแต่ประการใด แม้การค้นจะกระทำโดยไม่มีหมายค้นที่ออกโดยศาลอนุญาตให้ค้นได้ก็หาใช่เป็นการค้นโดยมิชอบ

คำถาม ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ แต่เห็นว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความแล้ว จึงพิพากษายกฟ้องสำหรับจำเลยที่ ๒ โจทก์อุทธรณ์ให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดชอบ หากจำเลยที่ ๒ เพียงแต่ยื่นคำแก้อุทธรณ์ว่า จำเลยที่ ๒ ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ดังนี้ ในชั้นอุทธรณ์จะมีประเด็นตามที่จำเลยที่ ๒ ยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๓๑๐/๒๕๕๕ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ โดยผลแห่งคดีจำเลยที่ ๒ จึงไม่จำต้องอุทธรณ์ แต่โจทก์มีสิทธิอุทธรณ์ เมื่อโจทก์ยื่นอุทธรณ์ จำเลยที่ ๒ มีสิทธิยื่นคำแก้อุทธรณ์ได้ เมื่อจำเลยที่ ๒ ไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ แต่ที่พิพากษายกฟ้องเพราะเห็นว่าฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ขาดอายุความแล้ว จำเลยที่ ๒ ย่อมมีสิทธิโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นในประเด็นที่วินิจฉัยให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ขดใช้คำสันนิษฐานใหม่ทดแทนแก่โจทก์ได้ แม้จำเลยที่ ๒ มิได้ยื่นเป็นคำฟ้องอุทธรณ์ก็ตาม แต่จำเลยที่ ๒ ก็มีสิทธิคัดค้านโดยกล่าวในคำแก้อุทธรณ์ได้ ประเด็นข้อพิพาทดังกล่าวจึงยังมีอยู่ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ต้องวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวด้วย

คำถาม กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทจำกัดยกยกทรัพย์สินของบริษัท (คดีความผิดต่อส่วนตัว) ผู้ถือหุ้นในฐานะกรรมการคนหนึ่งไปแจ้งความร้องทุกข์ แต่ต่อมาได้ไปถอนคำร้องทุกข์ ดังนี้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของบริษัทจำกัดจะรับไปหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๕/๒๕๓๕ กรณีความผิดที่ได้กระทำต่อนิติบุคคลซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕ (๓) บัญญัติให้ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ ของนิติบุคคลเป็นผู้ฟ้องคดีแทนนั้น ถ้าผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ เหล่านั้นกลับเป็นผู้กระทำผิดต่อนิติบุคคลนั้นเสียเอง ก็เป็นที่เห็นได้ชัดว่าผู้กระทำผิดจะไม่ฟ้องคดีแทนนิติบุคคลเพื่อกล่าวหาตนเอง เมื่อเป็นดังนี้ บรรดาผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นซึ่งมีประโยชน์ได้เสียร่วมกับนิติบุคคลนั้นย่อมได้รับความเสียหาย ทั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๖๙ ก็บัญญัติไว้ว่า ถ้ากรรมการทำให้เกิดความ

เสียหายแก่บริษัทและบริษัทไม่ฟ้องคดี ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งฟ้องคดีได้ ดังนี้ โดยนิติบัญญัติถือว่า ป. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นและเป็นกรรมการคนหนึ่งของโจทก์ เป็นผู้เสียหายจึงมีสิทธิฟ้องคดีอาญาหรือแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินแก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ฐานยกยอกทรมณ์ของโจทก์ดังกล่าวข้างต้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๔ (๒), ๑๒๓ ประกอบด้วยมาตรา ๒ (๔) เมื่อ ป. ในฐานะกรรมการของโจทก์ได้ร้องทุกข์ต่อนักงานสอบสวนกล่าวหาว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกันยกยอกทรมณ์ของโจทก์แต่ต่อมา ป. ได้ถอนคำร้องทุกข์นั้นแล้ว ดังนั้นไม่ว่า ป. จะดำเนินการดังกล่าวทั้งหมดในฐานะกระทำการแทนโจทก์หรือในฐานะผู้ถือหุ้น สิทธิที่โจทก์จะนำคดีอาญามาฟ้องจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๔ (๒) (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๔๐/๒๕๒๐ วินิจฉัยเช่นกัน)

คำถาม มูลหนี้ของโจทก์เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเป็นมูลหนี้ค่าขายที่ดินแปลงที่โจทก์นำยึดไว้ แต่โจทก์มิได้บอกลงทะเบียนข้อความจริงเกี่ยวกับราคา และดอกเบี้ยในราคาที่ยังค้างชำระในชั้นลงทะเบียนสัญญาซื้อขายนั้น หากมีเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นมายื่นคำร้องขอเฉลี่ย โจทก์จะอ้างว่าโจทก์มีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนในฐานะเจ้าหนี้บุริมสิทธิหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๔๑/๒๕๓๒ โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินของจำเลยทั้งสองเพื่อขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษาของโจทก์ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองกับพวกอีกสองคนร่วมกันใช้เงินให้ผู้ร้อง หากจำเลยทั้งสองกับพวกไม่ชำระให้เอาที่ดินที่จำนองออกขายทอดตลาดชำระหนี้ให้ผู้ร้อง แต่ราคาที่ดินที่จำเลยจำนองไว้มีราคาไม่พอชำระหนี้ให้ผู้ร้องได้ และผู้ร้องไม่สามารถเอาชำระหนี้ได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของจำเลยทั้งสองอีก ผู้ร้องจึงขอเฉลี่ยเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินในคดีนี้

โจทก์ยื่นคำคัดค้านว่า มูลหนี้ของโจทก์เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีนี้เป็นมูลหนี้ค่าขายที่ดินแปลงที่โจทก์นำยึดไว้ ซึ่งจำเลยทั้งสองค้างชำระโจทก์อยู่พร้อมดอกเบี้ยโจทก์จึงเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๗๓ (๓), ๒๗๖ และมีสิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากจำเลยทั้งสองจนเต็มจำนวนได้ก่อนเจ้าหนี้อื่นซึ่งเป็นเจ้าหนี้สามัญ ขอให้สั่งให้ผู้ร้องมีสิทธิเฉลี่ยทรัพย์ได้เฉพาะส่วนที่เหลือจากที่โจทก์บังคับได้เต็มจำนวนแล้วเท่านั้น ศาลชั้นต้นได้สวนแล้ว มีคำสั่งให้ผู้ร้องเข้าเฉลี่ยหนี้ในทรัพย์สินหรือเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินในคดีนี้ได้ตามขอ โจทก์อุทธรณ์ ขอให้ผู้ร้องเข้าเฉลี่ยทรัพย์หลังจากโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิในมูลค่าขายอสังหาริมทรัพย์ได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาคลับแล้ว ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า แม้โจทก์จะเป็นเจ้าหนี้ในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่ยังค้างชำระสำหรับที่ดินแปลงพิพาทที่โจทก์นำยึดบังคับคดี โจทก์จึงเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้มีบุริมสิทธิในอันจะได้รับชำระหนี้จากการบังคับคดีทรัพย์สินดังกล่าวได้ก่อนผู้ร้องผู้เป็นเจ้าหนี้สามัญตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๗๓ (๓), ๒๗๖ ก็ตาม แต่สำหรับ

กรณีเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนืออสังหาริมทรัพย์เฉพาะอย่างดังกล่าวยังอยู่ในบทบังคับของกฎหมายที่จะต้องบอกลงทะเบียนข้อความจริงเกี่ยวกับราคาและดอกเบี้ยในราคาที่ยังค้างชำระ ในชั้นลงทะเบียนสัญญาซื้อขายนั้น อันแสดงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์ให้ผู้ทรงบุริมสิทธิพิเศษเหนืออสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ต้องจดทะเบียนบุริมสิทธิไว้ มิฉะนั้นบุริมสิทธิย่อมสิ้นผล นับแต่นั้นตามนัยแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๔๘ ดังนั้น เมื่อโจทก์มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีสิทธิที่ได้รับชำระหนี้ในมูลซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่ยังค้างชำระในฐานะเจ้าหนี้บุริมสิทธิได้ก่อนเจ้าหนี้อื่น ที่โจทก์ฎีกาคัดค้านว่าเหตุที่มิได้บอกลงทะเบียนไว้เพราะเข้าใจว่าผิดที่จำเลยออกให้เพื่อชำระหนี้จะใช้เงินได้ครบถ้วน ก็ปรากฏว่าขัดแย้งกับข้อตกลงตามสัญญาซื้อขายซึ่งระบุไว้ชัดเจนแล้วว่า โจทก์จะได้รับชำระราคาส่วนที่เหลือเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาข้อ ๖ แล้ว ส่วนที่โจทก์ฎีกาประการสุดท้ายในข้อที่ผู้ร้องมิได้คัดค้าน เป็นประเด็นไว้ในชั้นอุทธรณ์ และมีข้อปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้น เห็นว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจบุริมสิทธิตามกฎหมายเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ดังนั้น แม้ผู้ร้องมิได้คัดค้านไว้ในชั้นอุทธรณ์ศาลก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙ วรรคสอง (เดิม)

คำถาม เอกสารที่อ้างส่งในชั้นไต่สวนคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ จะต้องระบุไว้ในบัญชีระบุพยาน และส่งสำเนาให้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๘, ๙๐ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๗๖/๒๕๓๒ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๘, ๙๐ การยื่นบัญชีระบุพยานและการส่งสำเนาเอกสารนั้นใช้บังคับเฉพาะการสืบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้ออ้างข้อเถียงในประเด็นแห่งคดีที่พิพาทไม่ใช่บังคับในการไต่สวนคำร้องที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทในคดี

ก่อนฟ้องคดีโจทก์รู้ว่าจำเลยอยู่บ้านเลขที่ ๑๒๗๔/๒๗ ดังนั้นเมื่อส่งหมายเรียกสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่บ้านเลขที่ ๑๒๗๔/๑๑๕ อันเป็นสำนักทำกาารงานของจำเลยไม่ได้ โจทก์ก็ชอบที่จะขอให้ส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลย ณ บ้านเลขที่ ๑๒๗๔/๒๗ อันเป็นภูมิลำเนาของจำเลย การที่ศาลอนุญาตให้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องโดยประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ชอบ ถือไม่ได้ว่าจำเลยทราบคำฟ้องและวันนัดสืบพยาน กรณีมีเหตุที่จะให้พิจารณาใหม่

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์
บรรณาธิการ